

Zamek Książąt Pomorskich

written by Mariusz Chruściel | 14 marca 2022

Wprawdzie nie odnaleziono dotychczas dokumentów bezpośrednio odnoszących się do budowy zamku w Darłowie, ale wyniki badań archeologicznych i architektonicznych oraz przesłanki historyczne umożliwiają datowanie powstanie zamku na II połowę XIV wieku. Był to okres panowania księcia z rodu Gryfitów, Bogusława V i Elżbiety, córki króla Kazimierza Wielkiego. Książę w roku 1352 zakupił od bogatej mieszczyki darłowskiej – Elżbiety von Behr – wyspę z młynem, z myślą o budowie na niej warowni. Lata 1352 – 1372 to czas szybko postępujących prac budowlanych. W ciągu tego dwudziestolecia wyrósł na wyspie zamek, który w swym głównym zarysie przetrwał do dnia dzisiejszego. Dzieło Bogusława V było na ówczesne czasy obiektem tak reprezentacyjnym, że już w roku 1372 odbył się w jego murach zjazd książąt pomorskich – braci i kuzynów Bogusława.

Pierwszym władcą, który unowocześnił system obronny i rozbudował zamek, był książę Eryk I Pomorski. Działo się to w latach 1449 – 59, gdy po utracie tronu Skandynawii stary, zdetronizowany król powrócił na swe dziedzictwo.

Staremu królowi towarzyszyła piękna i młoda dwórka Cecylia, która była miłością jego życia. Historycy do dziś spierają się o to, kim była naprawdę ta tajemnicza kobieta. Część z nich utrzymuje, że w ostatnich latach życia dobiegającego siedemdziesiątki która – została jego żoną. Jedna z ówczesnych kronik wspomina o niej jako o „królowej Cecylii”.

Owiane tajemnicą dzieje wielkiej miłości króla Eryka i Cecylii stały się inspiracją dla artystów. Poemat „Powrót księcia Eryka” stworzył koszaliński poeta i prozaik Czesław Kuriata, a amerykańska dziennikarka i pisarka Lucie Lehmann – Barclay od kilku lat penetruje archiwa Danii, Szwecji, Norwegii, Niemiec i Wielkiej Brytanii w poszukiwaniu

śladów Cecylii i Eryka. Celem pisarki jest stworzenie powieści o miłości tej niezwykłej pary opartej na faktach historycznych.

Pierwotny wygląd darłowskiej średniowiecznej warowni był inspiracją do zbudowania przez króla Eryka w Danii podobnego, ale większego zamku Kronborg, w którym po latach William Shakespeare umieścił akcję swojego „Hamleta”.

Zamek w Darłowie jest związany również z postacią wnuczki Eryka Pomorskiego – księżną Zofią. Legenda przypisuje jej, ponoć wbrew faktom historycznym, okrucieństwo, za które po śmierci pokutuje jako Biała Dama, krążąca po zamku. Z postacią księżnej Zofii związana jest również romantyczna historia miłosna. Wielkim i odwzajemnionym uczuciem miała darzyć Pani darłowskiego zamku rycerza Jana z Maszewa, którego gotycka kamienica stoi do dziś na rogu ulicy Powstańców Warszawskich i ulicy Morskiej. Ponoć książęcy zamek z domem rycerza łączyło tajemne podziemne przejście, którym rycerz nocą przemykał się do swojej Pani...

Historyczną powieść opartą na losach księżnej Zofii pt. „Piękna Księżna” napisał mieszkający wiele lat w Darłowie prozaik Zbysław Górecki.

W latach pruskich zamek służył częściowo jako magazyn i popadł w ruinę. Dopiero pod koniec lat 30. XX wieku powstało tam funkcjonujące do dziś muzeum regionalne, którego twórcą i pierwszym kustoszem był Karl Rosenow.

Obecnie Zamek Króla Eryka w ramach swojej działalności organizuje liczne wystawy czasowe.